

Ticiet tēvijas un tautas spēkam

Izglītības ministra norādījumi vidusskolu abiturientiem

Visās ģimnazijās, arodskolās, komercskolās un skolotāju institūtos vakar notika abiturientu izlaiduma akti. Valdības pārstāvji abiturientiem līdz ar labākiem novēlējumiem un pamācībām turpmākā dzīvē nodeva valdības dāvanu — grāmatu «Tev mūžam dzīvot, Latvija».

Rīgas skolu abiturientu izlaiduma akts notika Nacionālā operā. Jau laikus pirms akta sākšanās valsts karogiem un lauru kokiem greznotā operas namā ieradās valsts iestāžu vadītāji, skolu direktori, skolotāji un ap 2000 abiturientu, kas aizņēma visu operas namu un skatuvi. Uz skatuves bija novietoti arī grezni darinātie skolu karogi.

Izglītības ministru prof. A. Tenteli un Rīgas pilsētas galvu R. Liepiņu pie operas ieejas sagaidīja Izglītības ministrijas un skolu direktori ar operas vadību. Goda ierindā tautiskos tērpos stāvēja ģimnaziju absolventes.

Izglītības ministram prof. A. Tentelim ar pavadoniem ieradoties akta zālē, atskanēja jūsmīgi suminājumi.

Arodskolu direktors J. Zubāns lūdza izglītības ministru prof. A. Tenteli dot abiturientiem pamācības un norādījumus turpmākā dzīvē.

Izglītības ministrs prof. A. Tentelis savā uzrunā Rīgas vidusskolu absolventu svinīgajā izlaiduma aktā starp citu teica:

«Šodien jums, vidusskolu absolventiem, ir goda diena un mēs visi šie esam pulcējušies to apliecināt un līdz ar jums priecāties. Jūs šodien pārkāpjiet jaunas dzīves sliekšni, esat jaunas dzīves mērķi sasnieguši. Jūs šodien saņemat apliecinājumus par savas skolas nobeigšanu, kurās ir teikts, ka jūsu skola jums devusi visu un visu jūs arī no viņas esat saņēmuši, ko skola jums varēja dot. Tagad jūs stāvat jaunu uzdevumu priekšā. Vieni grib vēl turpināt izglītību augstskolās, bet otri — izmantot jau iegūtās zināšanas un mākas nakošā praktiskā dzīvē. It visi jūs stāvat darba priekšā, kas ir ikkatras eksistences priekšnoteikums un uzdevums. Līdz šim jūs savu darbu darījāt skolotāju uzraudzībā un kur jūs paši nezinājāt, tur varējāt saņemt skolotāju padomus un aizrādījumus. Tagad jūsu darbs kļūst patstāvīgs, par to jums pašiem jā rūpējas un jāatbild, pēc tā jūs vērtēs un no šīs vērtēšanas atkarājas jūsu eksistence un labklājība. Labi izpildīts un laikā padarīts

darbs pacels jūsu vērtību; sliktis darbs turpretim atņems jums eksistences iespēju. Lai jūs no darba gūtu labas sekmes, tad jums darbā jāieliek viss: jūsu gara un miesas spēki, jūsu veiklība un izglītība, jūsu darba mīlestība, krietnība, uzticība un arī griba un cenšanās pēc pilnības gan jūsu personas izveidošanā, gan darba padarīšanā.

Ar savu darbu jums jākalpo arī savai valstij, tautai un tēvzemei ar pilno apziņu, ka valsts un tautas labklājība būs arī jūsu labklājība. Jūs ar katru krietnu darbu kalposiet savai valstij, vairošiet savu un arī tautas mantu, cieņu un slavu.

Esmu pārliecināts, ka jūs savu izraudzīto darbu esat arī no sirds iemīļējuši un ar to it kā organiski saauguši. Jums jau ir nodibinājies savs darba pilnības ideāls un to jūs turat cieši. Neļaujiet nekam savu pienākuma apziņu attālināt no samazināt, bet uzturat to arvien pirmatnējā augstumā un spožumā. Daudz spēka un enerģijas vajaga, lai jūs to izvestu savā dzīvē; daudz izturības un enerģijas vajaga, lai sasniegumus uzturētu tai pašā augstumā.

Jūs ieejat dzīvē vai nu kā studenti, vai kā skolotāji, vai tehniski darbinieki. Kā jūs dzīve saņems — tas ir tas lielais jautājums, kurū jūs šodien sev uzstādāt. Dzīve var sagādāt jums daudz pārsteigumu un gluži negaidītu, nepatīkamu pārsteigumu.

Neapstājaties savā izglītībā: ne aroda, speciālā izglītībā, ne arī vispārējā. Mūsu arodi, mūsu zinātnes taču arvien attīstās un ātrā tempā papildinās. Mēģināt sekot Latvijas speciālajai literatūrai, vispārīgajai literatūrai un lasāt vairāk nekā līdz šim. Gan saka, ka latvieši ir lieli lasītāji, ko pierāda grāmatu un žurnālu augstais tirāžs, kas parasti nav daudz mazāks par lielo tautu tirāžu. Bet vēl grāmatu nelasa ar vajadzīgo nopietnību.

Ar mūsu vadoņa Valsts un ministru Prezidenta gādību jūs šodien saņemsiet šīs dienas piemiņai skaistu, derīgu un saturā bagātu grāmatu ar virsrakstu «Tev mūžam dzīvot, Latvija». Nemu no jums solījumu, ka atradīsiet laiku un jums būs pacietība šo grāmatu izlasīt no sākuma līdz beigām ar ciešu gribu no viņas mācīties. Šī grāmata jums arī dos ieskatu mūsu valsts tapšanā. Tur jūs lasīsiet, ar kādām grūtībām un kādiem upuriem Lat-

vija dibinājusies, cik daudz asiņu plūdušas, cik daudz varoņu krituši. Jūs redzēsiet arī, ko nozīmē pašreizējās varoņi un vadoņi, ko nozīmē enerģijas un izturības paraugs — Valsts un ministru Prezidents, un ko var Latvija sasniegt, ja viņas pilsoņi klausā un seko Vadoņa saucieniem un aicinājumiem.

Šodien mūsu Vadoņi un viņa tuvākais darba biedrs kara ministrs ģenerālis Balodis nav varējuši pie jums ierasties. Nedomājat, ka viņi jūs aizmirsuši. Viņi garā ir visur klāt, kur vien sirdis pukst — it īpaši jaunatnes sirdīs — tēvijās, tautas un Latvijas mīlestībā. Vakara Valsts Prezidents pieņēma abiturientu pārstāvjus no visām Latvijas vidusskolām. Uzzrunā viņš teica šādus vārdus: «Uzzrunādamus jūs, kas esat šurpu nākuši, es vēlos uzrunāt visus 3.000 jauniešus, ar kuriem kopā jūs šo pavasari beidzat vidusskolas gaitas, lai ietu darba dzīvē, vai arī turpinātu izglītību augstākās mācības iestādēs. Bet par kādu ceļu jūs arī stāvējat pēc skolas beigšanas, jums arvien paliks atmiņā viss labais, ko skola jums mācījusi.» Šo skaisto, cēlā gara pilno uzrunu Valsts Prezidents nobeidza šādiem vārdiem: «Tēvijai pieķeraties ar visu jūsu jaunības dedzību. Atdotai tai vislabāko, kas jums ir. Ticiet ar nesalaūzamu ticību tēvijai, tēvijai mirdzumam, ticiet tēvijai un tautas spēkam un tad ejat ceļu un vairojat tēvijai godu un slavu!» Kas šo uzrunu līdz šim vēl nav lasījuši, tos lūdu izlasīt bez kavēšanās, jo tas ir mūsu Vadoņa novēlējums jums, kas šeit Nacionālajā operā esat pulcējušies, un it visiem citiem abiturientiem visās Latvijas vidusskolās.

Mīlie kolēģas, skolotāji! Saņemam manu vissirsnīgāko pateicību par jūsu lielo pašreizējāgo darbu, mācot un skubinot mūsu jaunatni uz visu labo, krietno un daļo. Saņemam arī jūs, jaunie draugi, no manis un visas Izglītības ministrijas sirsnīgus sveicienus un laimes novēlējumu jūsu šīsdienas goda dienā. Esat pateicīgi skolai un it īpaši saviem mīļajiem vecākiem, kas jums palīdzējuši pārkāpt šo jauno dzīves sliekšni. Neaizmirstat savu skolu. Esat pateicīgi arī Latvijai, savai valstij, kas jums devusi skolas ar krietnām skolotājiem, kas organizējuši mācības un darba apstākļus. Neaizmirstat arī tos, kas savas dzīves nodevuši par Lat-

viju, tāpat tos, kas pielikuši roku viņas celšanā. Esat vienmēr pateicīgi un savas sirdis atslēdzat mūsu Vadoņiem, Latvijas vienotajam un atjaunotajam, kurš jūs arī šinī brīdī sirsnīgi sveicina un novēl visu labu jūsu nakošajā dzīvē (aplauši).

Es domāju, ka jūs visi arī pievienosaties jūsu pārstāvja vakara Prezidenta kungam teiktajai runai un viņa vārdiem: «Mūsu vienības saulei uzlēcot arī skolu jaunatne skaidri saredz to ceļu, kas ved pretim tautas nacionālai kultūrai un labklājībai. Jūsu mestā sēkla kritusi auglīgā zemē. Mēs visi cieši slēgtās rindās sekosim jūsu aicinājumiem un norādījumiem, dižais Tautas Vadoņi! Mēs esam gatavi cīņai par visu latvisko, par mūsu tautas brīvību un valsti!»

Es esmu pārliecināts, ka tā ir jūsu visu sirds doma. Lai tā paliek jūsu sirdīs vienmēr, lai tā apgaismo jūsu tālāko ceļu. Mīļā jaunatne! Ej droši dzīvē, ved krietnu un taisnu dzīves cīņu par visu labo, krietno un daļo. Neaizmirsti savus ideālus, paliec uzticīgi tiem, atjauno tos un veido vispilnīgākos. Pieliec visu savu spēku sevī pašā audzināšanā un izveidošanā, centies tikt uz priekšu savās zināšanās, savā arodā. Tad tiks uz priekšu arī labklājība.

Un beidzot, lai vēlreiz atskan mūsu Vadoņa vārdi: «Tēvijai pieķeraties ar visu jūsu jaunības dedzību. Atdotai tai visu labāko, kas jums ir. Tīcat ar nesalaūzamu ticību tēvijai, tēvijai mirdzumam, tīcat tēvijai un tautas spēkam un tad ejat ceļu un vairojat tēvijai godu un slavu.»

Dievs, svēti Latviju!»

Pēc tam runāja Rīgas pilsētas galva R. Liepiņš. Abiturienti sumināja Valsts Prezidentu Kārlī Ulmani, ministru prezidenta biedru, kara ministru ģenerāli Balodi, izglītības ministru prof. T. Tenteli, nacionālo valdību un skolas vadību.

No operas abiturienti ar skolas vadību devās uz Brīvības pieminekli, kur ieradās arī izglītības ministrs prof. A. Tentelis. Pēc kopējas dziesmas «Dievs, sargi mūsu tēvzemi» abiturienti devās uz savām skolām, lai saņemtu valdības dāvanu un gatavības apliecinājumus. Pk.